

R.N.I. No. GU/2019/58486 *

મુંબઈથી પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૮૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૩ ■ Volume 67 ■ Issue 229 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૦

■ ભાષ્ય ૫૯-૯ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ 26 September 2024, Thursday ■ REGD.No. MCS/058/2018-20

ગુરુવાર, ૨૬ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૪ (૧૨ પાનાં) કિંમત ₹ ૧૦.૦૦ લાડકી પૂર્તિ ૭ ૮ ૯ ૧૦ LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

વિદાય વખતે વરસાદ વીફ્યો

શેરબજાર અને સોનાચાંદીમાં તેજીના ઉછાળા

▶ કડાકા-ભડાકા સાથે ગઈકાલે સાંજથી જ પડેલા ધોધમાર વરસાદને લીધે ઠેર ઠેર પાણી ભરાયાં

▶ ટ્રેનવ્યવહાર ખોડગાતા અને ટ્રાફિક જેમને કારણે લાખો મુંબઈગરા અટવાયા

▶ આજે સ્કૂલ-કોલેજોમાં રજા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મુંબઈમાં સાંજ બાદ વીજળીના કડાકા-ભડાકા સાથે ધોધમાર વરસાદ ચાલુ થયો હતો. મુશળધાર વરસાદને પગલે નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં પાણી ભરાઈ જવાની સાથે જ લોકલ ટ્રેન અને રોડ પરના વાહનવ્યવહારને અસર થઈ હતી. ભારે વરસાદને પગલે હવામાન ખાતાએ ફરી એક વખત મુંબઈ માટે અગાઉ જાહેર કરેલા ઓરેન્જ એલર્ટને રેડ એલર્ટમાં અપગ્રેડ કર્યું હતું. હવામાન ખાતાએ ગુરુવાર સવારના ૮.૩૦ વાગ્યા સુધી મુંબઈ માટે રેડ એલર્ટની ચેતવણી આપી હોવાથી પાલિકા પ્રશાસન સજ્જ થઈ ગયું હતું. ભારે વરસાદની અગાહીને ધ્યાનમાં રાખીને આજે મુંબઈની સ્કૂલો અને કોલેજોમાં રજાની જાહેરાત કરાઈ છે.

હવામાન વિભાગે અગાઉ મુંબઈ, થાણે, પાલઘર માટે ઓરેન્જ એલર્ટ જાહેર કરી ભારે વરસાદની અગાહી કરી હતી. જોકે બુધવાર સાંજ બાદ પાલઘરને બાદ કરતા મુંબઈ, થાણે માટેની અગાહીને ઓરેન્જમાંથી રેડમાં અપગ્રેડ કરી હતી. તે મુજબ બુધવાર સાંજના લગભગ પાંચેક વાગ્યાથી એકદમ અંધારું થઈને ધોધમાર વરસાદ ચાલુ થઈ ગયો. વીજળીના ગડગડાટ (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: શેરબજાર અને બુલિયન બજારમાં તેજીના જોરદાર ઉછાળા જોવા મળ્યાં હતાં. લેવાલીનો પર્યાપ્ત ટેકો મળતાં સેન્સેક્સ ૮૫,૦૦૦, નિફ્ટી ૨૬,૦૦૦, સોનું ૭૫,૦૦૦ અને ચાંદી ૯૦,૫૦૦ની સપાટી વટાવી નાંખી છે.

નીચા મથાળે શરૂઆત થયાં બાદ સરના પાછલા ભાગમાં નવેસરની લેવાલી નીકળતાં શેરબજારમાં સેન્સેક્સ તથા નિફ્ટીને નવી વિક્રમી ઊંચી સપાટીએ પહોંચાડ્યા હતા. સેન્સેક્સ ૨૫૫.૮૩ પોઈન્ટ અથવા ૦.૩૦૩ ટકા વધીને ૮૫,૧૬૮.૮૭ પોઈન્ટની સર્વકાલીન ઊંચી સપાટી પર સેટલ થયો હતો. જ્યારે નિફ્ટી ૬૩.૭૫ પોઈન્ટ અથવા ૦.૨૫ ટકા વધીને ૨૬,૦૦૪.૧૫ પોઈન્ટની વિક્રમી સપાટીએ બંધ રહ્યો હતો.

આ તરફ બલિયન બજારમાં પણ તેજીનો પવન ફૂકાયો હતો. ગોલર નબળો પડવા સાથે સર દરમિયાન લેવાલીનો સારો ટેકો મળતાં ૮૯૮ ટયુનું શુદ્ધ સોનું રૂ. ૭૪,૭૬૪ના પાછલા બંધ સામે ૧૦ ગ્રામદીક રૂ. ૪૮૪ના ઉછાળા સાથે રૂ. ૭૫,૨૪૮ બોલાયું હતું. જ્યારે ૯૯૯૯ તથા હાજર ચાંદીનો ભાવ રૂ. ૮૮,૪૦૨ પ્રતિ કિલોના (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

જમ્મુ ડિવિઝનના રિયાસીએ ૭૧ ટકા મતદાન સાથે રંગ રાખ્યો

આતંકવાદી પ્રવૃત્તિઓ સરહદના રહેવાસીઓને હતોત્સાહ કરવામાં નિષ્ફળ

જમ્મુ: જમ્મુ-કાશ્મીર વિધાનસભાની બીજા તબક્કાની ૨૬ બેઠકો માટેનું મતદાન બુધવારે શાંતિપૂર્વક પાર પડ્યું હતું. બીજા તબક્કાની ૨૬ બેઠકોમાં સાંજે પાંચ વાગ્યા સુધી સરેરાશ ચોપન ટકા મતદાન થયું હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. સૌથી વધુ મતદાન જમ્મુની રિયાસીમાં ૭૧.૮૧ ટકા થયું હતું, જ્યારે સૌથી ઓછું મતદાન શ્રીનગર જિલ્લામાં ૨૭.૩૧ ટકા મતદાન થયું હતું, એવી માહિતી ચૂંટણી પંચ દ્વારા આપવામાં આવી હતી.

બુધવારે સવારે સાત વાગ્યે મતદાનની શરૂઆત થઈ હતી અને ૨૩૯ બેઠકો માટે કુલ ૨૫,૭૮,૦૯૯ મતદારો પાત્ર હતા, જેમાં ૧૩,૧૨,૭૩૦ પુરુષ અને ૧૨,૬૫,૩૬૯ મહિલા જ્યારે ૫૩ ટ્રાન્સજેન્ડર મતદારોનો સમાવેશ થાય છે.

બીજી તરફ કોંગ્રેસના નેતા રાહુલ ગાંધીએ બુધવારે ભારપૂર્વક કહ્યું હતું કે જમ્મુ-કાશ્મીરને સંપૂર્ણ રાજ્યનો દરજ્જો બહાલ કરાવવા માટે વિષ્ણુ પોતાની પૂરી તાકાત લગાવશે.

છેલ્લા ત્રણ વર્ષમાં રાજ્યમાં થયેલી આતંકવાદી પ્રવૃત્તિઓ છતાં રાજીરો અને પુંછના સરહદી જિલ્લાઓમાં (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

હિંમતનગર હાઈવે પર કાર ટ્રેલરની પાછળ ઘૂસી જતા સાત લોકોનાં કમકમાટીભર્યા મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: સાબરકાંઠા જિલ્લાના હિંમતનગર પાસે બુધવારે વહેલી સવારે ભયાનક અકસ્માત સર્જાયો હતો. હાઈવે પર કાર ટ્રેલરના પાછળના ભાગમાં ઘૂસી જતા સાત લોકોના મોત સ્થળે જ કમકમાટીભર્યા મોત નિપજ્યા હતા, જ્યારે એકની હાલત ગંભીર છે. નજરે જોનારાઓએ જણાવ્યું હતું કે, અકસ્માત એટલો ભયાનક હતો કે કારનો કચ્છરવાણ નિકળી ગયો હતો, કારની અંદર લાશો ફસાઈ ગઈ હતી. મૃતદેહો બહાર કાઢવા ગેસ કટરથી કારના પતરો કાપવા પડ્યાં હતાં. આ ગમખવાર અકસ્માતના પગલે મૃતકોના પરિવારજનોમાં ભારે શોકની લાગણી ફેલાઈ હતી અને હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં હૃદયદ્રાવક દૃશ્યો સર્જાયા હતા. ઘટનાની જાણ થતાં જ હિંમતનગર પોલીસનો કાફલો ઘટનાસ્થળે ધસી આવ્યો હતો.

અકસ્માત અંગે મળતી માહિતી મુજબ, હિંમતનગરમાં સહકારી જીન નજીક બુધવારે વહેલી સવારે શામળાજી તરફથી અમદાવાદ આવતી કાર ધડાકાભેર એક ટ્રેલરના પાછળના ભાગમાં ઘૂસી ગઈ હતી, જેના લીધે હાઈવે પર અકસ્માતની માહોલ જોવા મળ્યો હતો. કારમાં સવાર અમદાવાદના ૮ યુવકમાંથી ૭ યુવકના કચ્છર મોત નિપજ્યા હતા અને એકને ગંભીર રીતે ઈજાઓ પહોંચી હતી. આ તમામ મૃતકોની લાશને પીએમ અર્થે હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવી છે. તેમ જ ઈજાગ્રસ્ત યુવકને પણ હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં સારવાર અર્થે લઈ જવામાં આવ્યો હતો, જ્યાં તેના પિતા પણ વહેલી સવારે દોડી આવ્યા હતા. હિંમતનગર સિવિલથી અમદાવાદ પાનગી હોસ્પિટલમાં વધુ સારવાર અર્થે ખસેડવામાં આવ્યો હતો.

અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા યુવાનોમાં ૧. ચિરાગ રવિભાઈ ધનવાની (ઉંમર ૨૩, રહે. કેલાસરાજ હાઈટ્સ, કુબેરનગર-અમદાવાદ) ૨. રોહિત સુરેશભાઈ (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

જમ્મુ-કાશ્મીરને ચૂંટણી બાદ રાજ્યનો દરજ્જો નહીં મળે તો ઇન્ડિયા બ્લોક રસ્તા પર ઊતરશે: રાહુલ ગાંધી

જમ્મુ: જો ભાજપની આગેવાની હેઠળની સરકાર હાલની વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ બાદ જમ્મુ અને કાશ્મીરને રાજ્યનો દરજ્જો આપવામાં નિષ્ફળ રહેશે તો ઇન્ડિયા બ્લોક સંસદની અંદર તેની તમામ શક્તિનો ઉપયોગ કરશે અને ત્યાં સુધી કે રસ્તા પર પણ ઊતરશે એમ ભૂતપૂર્વ કોંગ્રેસ અધ્યક્ષે જણાવ્યું કે જમ્મુ-કાશ્મીરના લોકો સાથે ઘોર અન્યાય થયો હતો જ્યારે ૨૦૧૯માં તત્કાલીન રાજ્યને બે કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યું હતું. છેલ્લાં ત્રણ અઠવાડિયામાં આ તેમની જમ્મુ-કાશ્મીરની ત્રીજી મુલાકાત હતી.

જમ્મુ-કાશ્મીરને રાજ્યનો દરજ્જો પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે કામ કરવાના સંકલ્પનું પુનરાવર્તન કરતા ગાંધીએ જણાવ્યું કે ભારતના ઇતિહાસમાં આવું ક્યારેય બન્યું નથી કે અમે રાજ્યનો દરજ્જો છીનવી લીધો હોય અને એક રાજ્યને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં ફેરવ્યું હોય. તેમણે રેલીમાં કહ્યું કે આવું ક્યારેય બનવું જોઈતું ન હતું અને હું તમને ખાતરી આપું છું કે જો ભાજપ(ચૂંટણી પછી) રાજ્યનો દરજ્જો પુનઃસ્થાપિત નહીં કરે તો અમે ઇન્ડિયા બ્લોક લોકસભા, રાજ્યસભામાં અમારી સંપૂર્ણ તકાત લગાવીશું અને ત્યાં સુધી કે જમ્મુ-કાશ્મીરને રાજ્યનો દરજ્જો આપવા માટે રસ્તા પર ઊતરશે જઈશું.

તેમણે આરોપ લગાવ્યો કે ઉપરાજ્યપાલના માધ્યમથી બહારના લોકોને ફાયદો પહોંચાડવા માટે જમ્મુ-કાશ્મીર પાસેથી રાજ્યનો દરજ્જો છીનવી લેવામાં આવ્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે જ્યાં સુધી ઉપરાજ્યપાલ છે ત્યાં સુધી બહારના લોકોને ફાયદો થશે અને સ્થાનિક લોકોને હાનિ પહોંચાડશે. આ જ કારણ હતું કે જમ્મુ-કાશ્મીર પાસેથી રાજ્યનો દરજ્જો છીનવાઈ ગયો. તેઓ ઇચ્છતા હતા કે જમ્મુ-કાશ્મીરને સ્થાનિક લોકોના બદલે બહારના લોકો ચલાવે. (એજન્સી)

જોખમ ટાળવું: ચેન્નઈ આંતરરાષ્ટ્રીય એરપોર્ટ પરથી દુબઈ માટે રવાના થયેલી અમિરાતની ફ્લાઈટમાંથી ધુમાડા નીકળતા જોવા મળ્યા હતા. વિમાનમાં ઈંધણી ભરવામાં આવી રહ્યું હતું ત્યારે આ ઘટના બની હતી. (એજન્સી)

ભારતમાં ૨૦૨૩-૨૪માં અનાજનું વિક્રમી ઉત્પાદન

નવી દિલ્હી: ઘઉં અને ચોખાનો મબલક પાક થતાં જૂનમાં પૂરી થયેલી પાકની મોસમમાં અનાજનું ૩૩૨.૨૨ મિલિયન ટન વિક્રમી ઉત્પાદન થયું છે, એવી માહિતી કૃષિ મંત્રાલયે આપી છે. ૨૦૨૩-૨૪નો અંતિમ અંદાજ ગયા વર્ષના ઉત્પાદન ૩૨૮.૬ મિલિયન ટનમાં ૨.૬૧ મિલિયન ટનનો વધારો સૂચવે છે. ચોખાનું ઉત્પાદન ૨૦૨૨-૨૩ના ૧૩૫.૭૫ મિલિયન ટનથી વધીને વિક્રમી ૧૩૭.૮૨ મિલિયન થયું છે. ઘઉંનું ઉત્પાદન પણ વિક્રમી રહ્યું હતું. ઘઉંનું ઉત્પાદન ૨૦૨૨-૨૩ના ૧૧૦.૫૫ મિલિયન ટનથી વધીને વિક્રમી ૧૧૩.૨૯ મિલિયન થયું છે. કઠોળનું ઉત્પાદન ૨૬.૦૫ મિલિયન ટનથી ઘટીને ૨૪.૨૪ મિલિયન ટન થયું છે. તેલીબિયાનું ઉત્પાદન ૪૧.૩૫ મિલિયન ટનથી ઘટીને ૩૯.૬૬ મિલિયન ટન થયું છે. મંત્રાલયે કહ્યું હતું કે કઠોળ, કડ ધાન્ય, સોયાબીન અને કપાસનું ઉત્પાદન મહારાષ્ટ્ર સહિતના દક્ષિણમાં રાજ્યોમાં ડુંકાળ અને ઓગસ્ટ સુધી લંબાયેલું રાજસ્થાનમાં સુકું હવામાન જેવી સ્થિતિને લીધે ઘટ્યું છે. (એજન્સી) ■

જમ્મુ-કાશ્મીર ચૂંટણીમાં ઇતિહાસ રચાઈ રહ્યો છે

નવી દિલ્હી: મુખ્ય ચૂંટણી કમિશ્નર(સીઈસી) રાજીવ કુમારે બુધવારે જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં ચાલી રહેલી વિધાનસભાની ચૂંટણીઓને ‘ઇતિહાસ રચાતો’ હોવાનું જણાવતા કહ્યું કે લોકો તે સ્થળોએ મતદાન મથકોની બહાર લાંબી કતારોમાં ઊભા હતા, જ્યાં એક સમયે લોકતાંત્રિક પ્રક્રિયાનો બહિષ્કાર કરવાની હાલત કરવામાં આવી હતી.

કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં ૨૬ બેઠકો પર મતદાનના બીજા તબક્કા દરમિયાન અહીં પત્રકારો સાથે વાત કરતા કુમારે જણાવ્યું કે આ તબક્કા માટે ૧૦૦ ટકા સીસીટીવી કવરેજ ઉપલબ્ધ છે અને યુવાનો, મહિલાઓ અને વરિષ્ઠ નાગરિકો તેમના મતાધિકારનો ઉપયોગ કરવા માટે ધીરજપૂર્વક કતારોમાં ઊભા રહીને રાહ જોઈ રહ્યા છે. (એજન્સી) ■

‘મેક ઇન ઇન્ડિયા’ યોજનાની ૧૦મી વર્ષગાંઠ પર મોદીએ કહ્યું! ‘દેશ હવે અટકવાનો નથી’

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ બુધવારે તેમની સરકારના ‘મેક ઇન ઇન્ડિયા’ યોજનાની ૧૦મી વર્ષગાંઠ નિમિત્તે કહ્યું હતું કે ઉત્પાદનને પ્રોત્સાહન આપવાની મહત્વાકાંક્ષી યોજનાએ એક સપનાને એક શક્તિશાળી આંદોલનમાં બદલી દીધું છે. ‘મેક ઇન ઇન્ડિયા’ની અસર દર્શાવે છે કે ભારત દેશ હવે રોકાવાનો નથી.

મોદીએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે આજે ભારતની તરફેણમાં ઘણું બધું જઈ રહ્યું છે કારણ કે આ લોકશાહી, વસ્તી અને માગનું એક આદર્શ મિશ્રણ છે. તેમણે કહ્યું કે દેશ પાસે એ બધું જ છે જે વૈશ્વિક સપ્લાય ચેઇનમાં એક પ્રમુખ ખેલાડી બનવા માટે આવશ્યક છે. તેમણે કહ્યું કે ભારતને આજે વેપાર માટે વિશ્વસનીય ભાગીદાર તરીકે જોવામાં આવે છે.

વૈશ્વિક મહામારી જેવા પડકારોનો સામનો કરવા છતાં ભારત વિકાસના માર્ગ પર મક્કમતાથી આગળ વધી રહ્યું છે. આજે આપણને વૈશ્વિક વિકાસના વાહક તરીકે જોવામાં આવે છે. હું મારા યુવા મિત્રોને મેક ઇન ઇન્ડિયાને નવી ઊંચાઈઓ પર લઈ જવા માટે અમારી સાથે જોડાવા આહવાન કરું છું. આપણે બધાએ શ્રેષ્ઠતા માટે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. ડિલિવરીની ગુણવત્તા અમારી પ્રતિબદ્ધતા હોવી જોઈએ. શૂન્ય ખામી આપણે મંત્ર હોવો જોઈએ.

તેમણે કહ્યું હતું કે, છેલ્લા દાયકાને યાદ કરીને મને એ જોઈને ગર્વ થાય છે કે ૧૪૦ કરોડ ભારતીયોની શક્તિ અને કૌશલ્ય આપણને કેટલા આગળ લઈ ગયા છે. મેક ઇન ઇન્ડિયાની અસર તમામ ક્ષેત્રોમાં જોવા મળે છે, જેમાં એવા ક્ષેત્રોનો પણ સમાવેશ થાય છે જ્યાં અમે પ્રભાવ પાડવાનું સ્વપ્ન પણ જોયું ન હતું. એક ઉદાહરણ આપતા મોદીએ કહ્યું કે સમગ્ર દેશમાં ભારતમાં માત્ર બે જ મોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરિંગ યુનિટ હતા, આજે સંખ્યા વધીને આજે ૨૦૦થી વધુ વાહક તરીકે જોવામાં આવે છે. હું મારા યુવા મિત્રોને મેક ઇન ઇન્ડિયાને નવી ઊંચાઈઓ પર લઈ જવા માટે અમારી સાથે જોડાવા આહવાન કરું છું. આપણે બધાએ શ્રેષ્ઠતા માટે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. ડિલિવરીની ગુણવત્તા અમારી પ્રતિબદ્ધતા હોવી જોઈએ. શૂન્ય ખામી આપણે મંત્ર હોવો જોઈએ.

તેમણે કહ્યું કે સ્ટીલ ઉદ્યોગમાં દેશ સ્ટીલનો નિકાસકાર બની ગયો છે અને ૨૦૧૪થી ઉત્પાદનમાં ૫૦ ટકાથી વધુનો વધારો થયો છે. આપણા સેમિકન્ડક્ટર મેન્યુફેક્ચરિંગ સેક્ટરે ૧.૫ લાખ કરોડ રૂપિયાથી વધુનું રોકાણ આકર્ષિત કર્યું છે, જેમાં પાંચ પ્લાન્ટ મંજૂર થયા છે જેની સંયુક્ત ક્ષમતા દરરોજ સાત કરોડથી વધુ ચિપ્સની ઉત્પાદન કરશે. દેશ વૈશ્વિક સ્ટરે રિન્યુએબલ એનર્જીનો યોગ્ય સોથી મોટો ઉત્પાદક છે, માત્ર એક દાયકામાં તેની ક્ષમતામાં ૪૦૦ ટકાનો વધારો થયો છે. (એજન્સી) ■

રૂપિયાથી વધીને ૧.૨ લાખ કરોડ રૂપિયા થઈ છે, જે ૭૫૦૦ ટકાની આશ્ચર્યજનક વૃદ્ધિ છે! આજે ભારતમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ૯૯ ટકા મોબાઈલ ભારતમાં બને છે. આપણે વૈશ્વિક સ્ટરે બીજા નંબરના સૌથી મોટા મોબાઈલ ઉત્પાદક બની ગયા છીએ.

તેમણે કહ્યું કે સ્ટીલ ઉદ્યોગમાં દેશ સ્ટીલનો નિકાસકાર બની ગયો છે અને ૨૦૧૪થી ઉત્પાદનમાં ૫૦ ટકાથી વધુનો વધારો થયો છે. આપણા સેમિકન્ડક્ટર મેન્યુફેક્ચરિંગ સેક્ટરે ૧.૫ લાખ કરોડ રૂપિયાથી વધુનું રોકાણ આકર્ષિત કર્યું છે, જેમાં પાંચ પ્લાન્ટ મંજૂર થયા છે જેની સંયુક્ત ક્ષમતા દરરોજ સાત કરોડથી વધુ ચિપ્સની ઉત્પાદન કરશે. દેશ વૈશ્વિક સ્ટરે રિન્યુએબલ એનર્જીનો યોગ્ય સોથી મોટો ઉત્પાદક છે, માત્ર એક દાયકામાં તેની ક્ષમતામાં ૪૦૦ ટકાનો વધારો થયો છે. (એજન્સી) ■

એમઓયુ: ઓસ્ટ્રેલિયાના એકિલેટ ખાતે ભારત અને ઓસ્ટ્રેલિયા વચ્ચેની બેઠક દરમિયાન એમઓયુમાં સહી કરવામાં આવી હતી. એ સમયે ભારતના વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ ખાતાના પ્રધાન પીયુષ ગોયલ સાથે અચ્ચો. (એજન્સી)

ફેડબેક લાડકી@bombaysamachar.com

હાફ સાડી લગાવશે નારીની સુંદરતામાં ચાર ચાંદ

સાઉથમાં હાફ સાડી પહેરવાની પરંપરા છે. એમાં પણ કાંજીવરમ સાડીનો ટ્રેન્ડ છે. આ હાફ સાડીને મોટા ભાગે યુવાન મહિલાઓ અને ટીનેજર છોકરીઓ પહેરે છે.

આ હાફ સાડી સાઉથમાં અલગ-અલગ નામોથી ઓળખાય છે. તેલુગુમાં તેને 'લંગા વોની' કહેવાય છે. તો તામિલમાં 'પાવસાઈ ધવની' અને કર્ણાટકમાં તેને 'લંગા દાવણી' કહે છે.

કાંજીવરમ સાડીનો ઇતિહાસ પૌરાણિક કથામાંથી મળી આવે છે. જગપ્રસિદ્ધ વિજયનગર સામ્રાજ્યના

સમયથી આ કળાનો જન્મ થયો છે. આ સાડીની ભવ્યતા અને નકશીકામને કારણે એ ખૂબ ફેમસ છે. આ સાડી બનાવવા માટે નરમ રેશમી કાપડનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

એક સાડી બનાવવામાં પંદર થી ત્રીસ દિવસનો સમય લાગે છે. સાથે જ સાડી પર કેવા પ્રકારનું નકશી કામ કરવામાં આવે છે એના પર પણ સાડી બનાવવાનો સમય આધાર રાખે છે.

આ સાડીની વિશેષતા એ છે કે એનો પાલવ અને કિનારી અલગ વણવામાં આવે છે અને બાદમાં એને સાથે જોડવામાં આવે છે. એક સાડીનો વજન અંદાજે બે કિલો હોય છે.

કેવી રીતે થઈ શકે અસલી નકલી કાંજીવરમની સાડીની ઓળખ

ધાર્મિક થઈ શકે અસલી કાંજીવરમની ઓળખ: અસલી કાંજીવરમ સાડીને બનાવવા માટે રેશમના ધાગાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

અમકથી પણ ઓળખાય જાય છે: કાંજીવરમ સાડી અસલી છે કે નકલી એ એની ચમકથી પણ ઓળખી શકાય છે. અસલી કાંજીવરમ સાડીમાં હેવી વર્ક હોય છે, જે ખૂબ શાઇન કરે છે.

સિન્થેટિક ફેબ્રિકનો નથી ઉપયોગ: અસલી કાંજીવરમમાં લાઇટ સિલ્કના મટિરિયલ્સનો ઉપયોગ થતો હોવાથી એ વજનમાં ખૂબ હલકી હોય છે.

ઉડાન મુઘાવસ્થાથી મઘાવસ્થા સુધી શ્વેતા જોષી-અંતાણી feedback.ladki@bombaysamachar.com

ટીનએજમાં આપો એકમેકને ઈમોશનલ સપોર્ટ

કલાસમાં આવતાવેંત સુરભીએ આજે બહુ મોટા મુદ્દા ઉઠાવ્યા વગર ટીનએજ ગર્લ્સના નાના-નાના પ્રશ્નો કે જેમાંથી એમણે ધરાર પસાર થયું પે છે એ ટોપિક પર વાત કેન્દ્રિત કરી.

એકદમ સામાન્ય ગણાતી એવી વાતો કે જેનાથી તરુણીઓ હેરાન થતી રહે, પણ કોઈ સાથે શેર ના કરી શકે એના પર ફાંકસ કરવું સુરભીને વધુ યોગ્ય લાગ્યું.

ટીનએજમાં બેદરકારી નામનો વણજોઈતો ગુણ પણ સાથે આવી ચડતો હોય છે, જેના લીધે ટીનએજર્સની જિંદગીઓમાં નાની-મોટી સમસ્યાઓ સર્જાવા લાગે, પણ તરુણી હોર્મોન્સના પ્રભાવ હેઠળ હોવાથી એની બહુ પરવા કરતા હોતા નથી.

સુરભીની સ્કૂલમાં મોટાભાગે ઉચ્ચ વર્ગીય, ધનાઢ્ય પરિવારોના ફરજંદો ભણવા આવતા. બહારથી સુખી-સંપન્ન લાગતી આ તરુણીઓ પોતાની આંતરિક તકલીફોને સહજતાથી કહી શકવા અસમર્થ છે એવો ખ્યાલ એને વર્ષોથી આવી ચૂકેલો.

સ્વીટી તરુણવસ્થા દરમિયાન આવતા હોર્મોન્સના ઘોડાપૂરમાં તણાવા તૈયાર છે, પણ મેન્સ્ટ્રુએશન હજુ આવ્યું નથી એની ચિંતામાં ગરકાવ રહે છે. ગાર્ગી પોતાને વારંવાર ઓપોઝિટ જેન્ડર પ્રત્યે આકર્ષણ કેમ થતું રહે છે એમાં ગૂંચવાયેલી છે.

આ દરેક તરુણીના જીવનમાં ઢેખીતો કોઈ પ્રશ્ન છે નહીં. અન્યોની સરખામણીએ એક અથવા બીજી રીતે ખૂબ નસીબદાર ગણાય એવી છે. કિષ્ના પાસે પૈસો છે તો તન્વી પાસે તરવરટભર્યું જીવન.

પણ ના, આ બધા પાસે પોતપોતાના પ્રાણપ્રશ્નો છે. પાણીનો ઘૂંટડો ગળે ઉતારી સુરભીએ આગળ ચલાવ્યું. જેના જવાબો એમની પાસે છે નથી અથવા જો છે તો અંત અથરા છે. કિષ્નાના માતા-પિતા ઘર તરફ તબન બેધાન રહે છે માટે એ અણસમજી છોકરી સતત એકલતાથી પીડાતી રહે છે.

સ્વીટીને આસપાસની તમામ ટીનએજર્સ નોર્મલ લાગે છે, માત્ર પોતાની જાત એને સતત એબનોર્મલ લાગ્યા કરે. એમાં મેન્સ્ટ્રુએશન શરૂ કે નથી થયું એની તો વળી એક વધુ ચિંતા સ્વીટીને સતાવી રહી છે. ઘરમાં પેરેન્ટ્સ સામે એ ઘૂરકિયા કર્યા રાખે. તન્વીને સખન યાહનારા બોયફ્રેન્ડને એ સ્પોર્ટ્સ રમે એ જ પસંદ નથી.

આમ અમુક વખતે તરુણી એકબીજાને અલગ-અલગ રીતે રિસ્કટ કરતા રહેતા હોય છે, જેમકે જાનકીના સારા ગ્રેડ્સ સહન ના થતા સ્વીટી અને એના મિત્રો એના યારિત્ર્ય પર આંગળી ઉઠાવતા અચકાતા નથી. તન્વીની પોતાના મિત્રો સામે એક સ્પોર્ટ્સવુમન તરીકે ઓળખાણ આપવામાં એનો બોયફ્રેન્ડ સતત અચકાતો રહે છે.

એમની વાતો પરથી તમારે એટલું શીખવાનું છે કે, આ ઉંમરે એકબીજાને સપોર્ટ કરવો. કોઈને ઈમોશનલ ઈજા પહોંચાડવાની ચેષ્ટા કરવા કરતાં જાતને ઈમોશનલ ફિટ રાખવાની કોશિશ કરવી. ઘરમાં તકલીફ હોય તો મિત્રો સાથે ને મિત્રો સાથે સમસ્યા થાય તો ઘરમાં કોઈ સાથે એ વિશે જરૂર વાત કરવી. તન્વીની જેમ અત્યારથી કોઈ સંબંધના દબાણમાં આવી કેરિયર ખરાબ કરવી નહીં ને ગાર્ગી માફક નાહક મૂંઝાવું નહીં.

આપો કલાસ સુરભીને સાંભળી રહેલો, પણ લેકચર પૂરો થવાનો બેલ થઈ ચૂક્યો હતો એટલે આ બધી છોકરીઓ કોણ હતી એવું જાણવાની ઉત્કંઠા અધૂરી રહી ગઈ અને સાથોસાથ હોમવર્ક પણ મળી ગયું કે બીજો લેકચર આવે ત્યાં સુધીમાં દરેકે આવી એક ટીનએજ તકલીફ વિશે પ્રોજેક્ટ બનાવવાનો રહેશે.... સહુને સુરભી ફરી ક્યારે આવે ને વાત આગળ વધારે એ જાણવાની જિજ્ઞાસા છે -બારોભાર ઉત્સુકતા પણ છે.

ફેશનને કારણે વધી રહ્યો છે ઘરતી પર બોજ

ફેશન પ્લસ રશ્મિ શર્મા feedback.ladki@bombaysamachar.com

ફરીએ તો, લોકો ફક્ત તહેવારો અથવા કોઈ ખાસ પ્રસંગે કપડાં ખરીદતા હતા.

આમાં, ટકાઉપણું ધ્યાનમાં રાખવામાં આવ્યું હતું. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, કપડાં ખરીદતી વખતે, આવા લોકો જોતા હતા કે તે કેટલા ટકાઉ છે. ફરી એકવાર આપણે ટકાઉ કપડાં પર ધ્યાન આપવું જરૂર છે.

ભારતમાં ફેશનેબલ કપડાં બનાવતી લગભગ ૭૦ હજાર બ્રાન્ડ્સ છે. તે જ સમયે, ત્યાં ખૂબ જ ઓછી બ્રાન્ડ્સ છે જે પર્યાવરણને અનુકૂળ ટકાઉ કપડાં બનાવે છે. સૌથી પહેલા આપણે સમજાવે કે ઝડપી કે ફેશનેબલ ફેશન શું છે? આનાથી નુકસાન શું છે? ફેશનેબલ અથવા ઝડપી ફેશન હેઠળ, આવાં કપડાં બનાવવામાં આવે છે જે બદલાતાં વલણો અનુસાર હોય છે. આ ઉપરાંત ઓછા સમયનું ઉત્પાદન અને ઓછા ભાવને પણ ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે છે.

પર્યાવરણને ટકાઉ કપડાંથી ફાયદો થાય છે ઓછા ભાવને કારણે લોકો જૂનાં કપડાં છોડીને બદલાતા ટ્રેન્ડ પ્રમાણે નવાં કપડાં ખરીદવામાં બહુ અચકાતા નથી. આ સસ્તા કપડાં માટે આપણે ઓછી કિંમત ચૂકવવી પડે છે, પરંતુ પર્યાવરણ અને તેમને બનાવનારા કામદારોએ તેની ભારે કિંમત ચૂકવવી પડે છે. ટકાઉ ફેશનમાં, કંપનીઓ આવાં કપડાં બનાવે છે, જે માત્ર પ્રદૂષણ ઘટાડે છે પરંતુ જે લોકો તેને બનાવે છે તેના વિશે પણ જાગૃત છે.

લાઈટર આઈટર પ્રજ્ઞા વશી feedback.ladki@bombaysamachar.com

ગજગામિનીનો ફેશન-શો

'સાંભળો છો?' 'કાન સાંભુત છે. ક્યારના સાંભળો છો...સાંભલો છે? કહી કહીને બહેરો કરી દેશે. બોલો, ફરમાવો' 'મારો આ વખતનો લેખ જોરદાર છે.' તમે વાંચશો તો મારા ઉપર આફરીન થઈ ઊઠશો.' (આફરો નથી ચડ્યો મને, તે હું તારા ઉપર આફરીન થઈ જાઉં! એ માટે તો સામેવાળી શું ખોટી છે?) મારા લેખનો વિષય જ એટલો અફલાતૂન છે કે... શું કહું તમને... (કશું જ ના કહે તેમાં જ મજા છે.) હું આટલું બધું બોલી, તેનો જવાબ તો આપો. મોંમાં મગ ભરેલા છે?' 'તું ક્યાંક અલ્પવિરામ કે પૂર્ણવિરામ જેવું કંઈક લે, તો હું એ ગેપમાં કંઈ બોલું ને...?' 'કહેતી હતી કે મારો લેખ વાંચીને વ્હોટ્સ એપ ઉપર મેસેજ પર મેસેજ ને ફોન ઉપર ફોન આવશે. એટલો અફલાતૂન ને જોરદાર લેખ છે, પણ તમે મને લેખનું નામ તો પૂછ્યું જ નહીં!' 'તે મારી આટલી સુંદર પત્નીનો લેખ અને એ શીર્ષક પણ એના જેવું જ સુંદર (અફલાતૂન-જોરદાર) જ હશે ને! આટલા વર્ષે વગર પૂછ્યે જ સમજા જાય તે જ ખરેખર પતિ!' (પતી જાય.) 'બે દિવસ પછી જોજો. મારા નામની ઇન્કવાયરી શરૂ થશે. લોકો બારણા ખખડાવશે. (બારણા ખખડાવશે તો જામીન હું નથી થવાનો કે છોડાવવાના પૈસા પણ ભરવાનો નથી.) તમારું કોયલું મોઢું જોઈને લાગે છે કે તમને પણ મારા દુષ્કર્મની જેમ મારી જલન થાય છે. ખરું ને? આખરે તમે બધા ભાઈઓ સરખા. બહેનોની પ્રગતિ તમારાથી ખમાતી નથી. ખરું ને? સાચી વાત છે ને?'

'વહાલી બહેનો, હું જ કામિનીબહેન છું. 'કાયા તો કમનીય જ હોવી જોઈએ' એ લેખ મેં જ લખ્યો છે.!

એક બહેન પહેલાં તત... ફફ... કરીને માંડ માંડ ઘોઘરા અવાજે બોલ્યાં: 'ખરેખર...? બહેન, તમે કામિનીબહેન જ છો કે પછી કંઈક મજાક કરો છો?' બોલાતાં બોલાતાં એણે બીજાને કોણી મારી.

(બહુ બોલતી હતી... તે હવે બોલને. જીભડી ક્યાં લપાઈ ગઈ? ફેશન - શોના ઉદઘાટનમાં આ મહાકાવ્ય કામિની થોડી કામણ કરી શકશે? કોઈ બહાનું કામે લાગા.)

'કામિનીબહેન, તમારો લેખ તો અમને બહુ જ ગમ્યો. અમે સંસ્કારમાં એનું બધી બહેનો સામે વાંચન પણ કર્યું. બધાને પ્રેરણા પણ ખૂબ મળી છે.' ટોળામાં એકને બોલવાનો મોકો મળ્યો નહોતો. એવી બહેન મોકો મળતાં જ, વિચાર્યા વિના બોલી પડ્યાં: 'એમ તો તમને ફેશન શોના ઉદઘાટન માટે રિબીન કાપવા અને ભાષણ કરવા માટે આમંત્રણ આપવા આવ્યાં હતાં. પણ... પણ...' (અમને ક્યાં ખબર હતી કે કામિની કમનીય નહીં, પણ કમાન તોડીને ચોમેર ફેલાયેલ...)

કામિનીબહેને આગળ ચલાવ્યું કે, 'હું રિબીન કાપવા કે ભાષણ કરવાનું કવર લેતી નથી. બહેનોની સંસ્કાર એટલે મારી સંસ્કાર...' (બહેન, કવર તો શું, કવર વગર પણ તને ફેશન શોની રિબીન કપાવવા ઊભી રાખે તો ફેશનની સાથે બહેનોના પ્રોગ્રામનો પણ ફલોપ શો થાય. એનું શું?) 'હા, તો કામિનીબહેન, અમે તારીખ નક્કી કરીને ફરી આવીશું.' બસ, એ પછી એ બહેનો એવું મોં ફેરવી ગઈ કે ઘરે જઈને આખેઆખો ફેશન-શો જ રદ કરીને, 'ભજન કરવાના ફાયદા' નામનો પ્રોગ્રામ રાખી લીધો અને યોગાનુયોગ લેખિકા કામિનીએ પણ 'ભજન કરવાથી ચિત્તને શાંતિ મળે છે.' એવો લેખ હવે ઘસડી માર્યો છે! ■

પુસ્તક

કિયર હની... તારો બન્ની પત્ની ને પત્ર

મેલ મેટર્સ
અંકિત દેસાઈ
feedback@bombaysamachar.com

પ્રેમ તૂટે - લગ્ન તૂટે કે સંબંધ તૂટે તો શું એ દરેક કિસ્સામાં માત્ર પુરુષ જ જવાબદાર?

આજકાલ સંબંધ અત્યંત ઉપરછલ્લા થઈ ગયા છે. એક સમય હતો જ્યારે સંબંધ તૂટતો કે લગ્ન તૂટતા ત્યારે હોડા થઈ જતી. આજ કશુંક થાય તો લોકો છોછ પણ અનુભવતા. એ છોછને કારણે પણ ઘણીવાર લોકો સંબંધ નિભાવી લેતા!
જોકે અહીં નકામો-અર્થહીન સંબંધ નિભાવી લેવાની સલાહ નથી આપવી. મુકો એ છે કે હવે સંબંધ તૂટવું કે છૂટા થઈ જવું એ અત્યંત સહજ બની ગયું છે. કીક છે. સમાજની એ વૃત્તિને આપણે આધુનિક સમાજ વ્યવસ્થા તરીકે સ્વીકારી લઈએ, પરંતુ એ આધુનિક સમાજ વ્યવસ્થાના અન્યાય તરીકે જે સ્વીકારવાનું નથી થતું તે એ છે કે જો સંબંધ તોડો જ છો અથવા તો સંબંધ તૂટે જ છે તો પછી પ્રેમ અને સમજદારીપૂર્વક આગળ પણ વધી જવું! પછી પોતાને હવે સંબંધ રહ્યો જ નથી તો સામેના માણસને રંજાડવાના આશયથી તેની બદનામી માટે તે વ્યક્તિને કાયદાકીય રીતે ત્રાસ આપવાથી કોઈક પગલું ભરો તો એ ન ચાલે.
આ કથા માંડી એટલા માટે કે આજકાલ અખબારો કહેવાતા ડેમેસ્ટિક વાયોલન્સ - ઘરેલું હિંસા કે કહેવાતા દુષ્કર્મના બનાવોથી ઘણા ઊભરાઈ રહ્યા છે. લગભગ રોજ એકાદ સમાચાર તો વાંચવા મળે જ, જેમાં એમ લખાવું હોય છે કે લગ્નની લાલચ આપી પ્રેમી દુષ્કર્મ કરતો રહ્યો. અથવા તો આપણને એમ વાંચવા મળે કે મોટા 'મોટા સપનાં દેખાડી યુવતીને હવસનો ભોગ બનાવવામાં આવી' કે પછી જે પુરુષ સાથે ત્રણ-ચાર વર્ષ લીવ ઈન' માં સાથે રહ્યા પછી યુવતી પેલા પર 'બળાકાર'નો આરોપ મૂકે ત્યારે શું સમજવું? !
આવા સમાચારોમાં એક સામાન્ય પ્રશ્ન એમ ઊઠે કે શું યુવતી મહિલાઓ સુધી કોઈ યુવકની હવસનો શિકાર થઈ હશે? શું એની સાથે જે થતું રહ્યું એ બધું દુષ્કર્મ હતું?
હશે એવા હવસખોરો, શોષણખોરના કિસ્સા, પણ એવા કિસ્સામાં કોઈ પણ સંજોગમાં પીડિતાને ન્યાય મળવો જ જોઈએ, પરંતુ છાસવારે આવા કિસ્સા પ્રકાશમાં આવે તો એનું શું કરવું? અને દર વખતે પુરુષ જ દુષ્કર્મ હતો તો પછી સ્ત્રીએ રાજીપુશીથી બાંધેલા શારીરિક સંબંધનું શું? પુત્રવધની વયે બંને પક્ષની મરજીથી થયેલી સાયુજ્યની કિચાઓ સંબંધ તૂટે ત્યારે એનું

સ્વરુપ બદલાઈ જાય ? અને જો સ્વરુપ બદલી લે તો પછી એ સ્વરુપ મહિલા તરફી જ શું કામ હોય છે ? એવા સંબંધ તૂટે પછી ચગાવાતા કિસ્સામાં ક્યારેય સ્ત્રી શું કામ પુરુષને સપનાં બતાવીને એના પર દુષ્કર્મ નથી કરતી ? શું પુરુષ અખબારવાળા માને છે એટલો ખરાબ છે ?
-પણ નહીં. અખબારો કે લોકો માને એટલો પુરુષ ખરાબ નથી. માત્ર એને-એના પરિવારને ઇરાદાપૂર્વક ટાંગેટ કરવામાં આવે છે અને એ રીતે એને બદનામ કરવામાં આવે છે.
જોકે, હવે કોર્ટ અત્યંત સજાગ થઈ છે. સંબંધ તૂટવાની આવી કોઈ પણ ઘટનામાં કોઈ ફરિયાદ દાખલ કરનારને પૂછી નાંખે છે કે દુષ્કર્મને તમે કઈ રીતે ડિફાઈન્ડ કરો છો-વર્ણવો છો ? માન્યું કે તમને કોઈક મુકે ડિફન્સ ઓફ ઓપિનિયન થયા હશે. માન્યું કે તમને ક્યાંક નહીં ફાલ્યું હોય અને એ પણ માન્યું કે તમે તમારા સંબંધમાંથી છૂટા થાવ છો, પરંતુ છૂટા થાવ છો એટલે હવે પુરુષ દુષ્કર્મ કરનારો બની ગયો કહેવાય ? !
તમારે એ પ્રૂવ પણ કરવું જોઈએ કે પુરુષે દુષ્કર્મ કર્યું ત્યારે તમારા પર શું શું અત્યાચારો થયા, કઈ રીતે ત્રાસ આપ્યો. તમે અત્યાચાર સુધી ક્યાં કારણોસર આ બધું વેઠતા રહ્યા ? અને ખાસ તો વેઠતા હતા ત્યારે તમે ભૂમિકા શું ભજવતા હતા? ભારે હૈયે વેઠતા હતા? કે તમે સહકાર પણ આપતા હતા?
આવા બધા પ્રશ્નના ચોક્કસ જવાબો હોય તો એ પુરાવા કહેવાય અને જો એ પુરાવા હોય તો પુરુષને ફાંસીએ લટકાવવો જોઈએ, પરંતુ જો માત્ર બદનામી (અને બદનામી !) ના આશયથી આવી યુવતીને તો ફરિયાદી ખુદ હલકી માનસિકતાના ગુનેગાર ગણાય.
આખરે એણે પોતાના સંબંધની, પોતાના ભૂતકાળની આમાન્યા તો ના જ જાળવી, પરંતુ એણે સમાજમાં પણ અત્યંત ખોટો ચીલો ચાતર્યો કહેવાય!

કૌશિક મહેતા
feedback@bombaysamachar.com

આ હતો વિશ્વનો પહેલો પ્રેમપત્ર....

પ્રિય હની,

હું તને આ પત્ર લખી રહ્યો છે એનું કારણ એ છે કે, ઘણી વાર આપણે સાથે હોવા છતાં ઘણું બધું એવું હોય છે કે એ વખતે કદી શકાયું નથી હોતું અથવા તો યુકી જવાતું હોય છે. અને આવી વાતની વોટ્સ એપમાં એટલી મજા આવતી નથી. પત્ર લખવા બેસીએ તો એનો એક અલગ આનંદ હોય છે. હા, એ ય સાચું કે હવે કોઈ પત્ર લખવું નથી. અને એમાં ય પ્રેમપત્ર - લવ લેટર હોય તો વાત આખી બદલાઈ જાય છે.
આજે મારે જરા જુદી વાત કરવી છે. તને ખબર છે? આ દુનિયાનો પહેલો પ્રેમપત્ર કોણે, કોને લખેલો? રુક્મિણીએ પહેલો પ્રેમપત્ર લખ્યો હતો...! અલખત, એના કોઈ પ્રમાણભૂત પુરાવા નથી. પણ એમ માનવામાં આવે છે કે, રુક્મિણીએ કૃષ્ણને જે પત્ર લખેલો એ દુનિયાનો પહેલો પ્રેમપત્ર હતો.
વાત બહુ મજાની છે. રુક્મિણીનાં લગ્ન શિશુપાલ સાથે નક્કી થાય છે, પણ રુક્મિણીને એ પસંદ નથી એટલે એ કૃષ્ણને પત્ર લખે છે. સંકેત સુદેવ બ્રાહ્મણ સાથે પત્ર કૃષ્ણને મોકલાવે છે. ત્યારે આજ જેવી કોઈ ટેન્કનોલોજી તો હતી નહીં. સંદેશાવાહક એ કામ કરતા હતા. અને આ પત્રની રસાળતા..
અહા! સાચું કહું, આવો રસાળ અને પુમારીભર્યો પ્રેમપત્ર કોઈએ કોઈને લખ્યો નહીં હોય!
આ પત્ર તો ઘણું કૃષ્ણને લખાવેલો અને એની પર કોણ ફિદા નહોતું? ગોપીઓ અને રાણીઓ... એની સંખ્યામાં પડવા જેવું નથી.
રુક્મિણી લખે છે : જેની પાસે માડું મસ્તક નમે એવો પતિ જોઈએ. અને એવી અલોકિક વ્યક્તિ તમે જ છો. થાય છે કે, તમારી પાસે નાસીને આજુ, પણ તમારા જેવા વીરને એવું પસંદ ના જ પડે. બીજો રસ્તો તો એ છે કે તમે મને આવી લઇ જાવ...., પણ એ રસ્તો પણ તમારા જેવા શૂરવીરને ના શોભે.
હવે એક જ રસ્તો બચે છે અને એ છે કે પશુ જેવા શિશુપાલનો વધ કરો અને મને લઇ જાવ...!
- અને આટલેથી રુક્મિણી અટકતી નથી. શિશુપાલનો વધ કરી રીતે કરવો એની ટીપ-સંકેત પણ કૃષ્ણને આપે

છે. એ લખે છે :
'લગ્ન પહેલા કુળદેવનાં દર્શન કરવા જવાનો રિવાજ છે. ત્યાં તમે આવો અને બધાની વચ્ચેથી મને લઇ જાવ એવું હું ઈચ્છું છું...'
એ તો બહુ જાણીતી વાત છે કે, રુક્મિણીના ભાઈ રુક્મિણીના પત્ર બાદ કૃષ્ણે રુક્મિણીને યુદ્ધમાં હરાવ્યો હતો. શિશુપાલનો વધ કર્યો અને રુક્મિણીનું હરણ કરી ગયા હતા અને કૃષ્ણના સૌથી પ્રિય પત્ની રુક્મિણી હતા.
કૃષ્ણને રુક્મિણી 'કમલનયન' તરીકે નવાજી લખે છે : 'જો તમારી કૃપા મેળવી ના શકું તો વ્રત ઉપવાસ કરી હું પ્રાણ ત્યાગી દઈશ...'
આમ એક રીતે ધમકી પણ આપે છે. આજથી સદીઓ પહેલા લખાયેલો આ પત્ર છે એ યાદ રાખવા જેવું છે. એ સમયે કોઈ સ્ત્રીમાં આટલી હિંમત હોવી એ નાનીસુની વાત નથી. કદાચ આજે પણ બહુ ઓછી સ્ત્રી આવી હિંમત દાખવી શકે.
સાત શ્લોકમાં આખો પ્રેમપત્ર છે. ભાગવતમાં એનો કોઈ ઉલ્લેખ નથી, પણ મજાની વાત એ પણ છે કે, જે યુવતીનાં લગ્ન થતા ના હોય, વિલંબ થતો હોય એ રુક્મિણીનો આ પત્ર શ્રદ્ધાથી શ્રવણ કરે કે પાઠ કરે તો વિદ્ય દૂર થાય છે. ઇચ્છિત વરની પ્રાપ્તિ થાય છે. આવી માન્યતા પણ છે. રુક્મિણી ટેવી તરીકે પૂજાય પણ છે. દારકામાં રુક્મિણીનું મંદિર પણ છે. આ મંદિર પણ જોવા જેવું છે. ૧૨મી સદીમાં બધાથેલું આ મંદિર છે.
રુક્મિણી પોતાના પત્રમાં પ્રેમનો ઈજારો તો કરે છે સાથે કૃષ્ણને પડકારે પણ છે. અને પોતાનું અને કૃષ્ણનું ગૌરવ જળવાય એ માટે સચેત પણ છે. આ પ્રેમપત્ર લખાયો હતો કે નહિ એની પંચાતમાં કોણ પડે? મને તો આ પ્રેમપત્રનું પોત-હાદ બહુ ગમે છે. તને ય ગમશે એની ખાતરી છે.
તું ય મને આવો રસીલો, પ્રેમ - પડકારભર્યો પત્ર લખ ને...મને ગમશે. નિયમિત આપણે એકબીજાને પત્ર લખીએ એવું કેમ ના બને?! અને એ પત્રોનો આપણે કરીશું ગમતાનો ગુલાલ ...

તારો બન્ની

હળવે હૈયે
નીતિન દેસાઈ
feedback@bombaysamachar.com

બ્રેકિંગ ન્યૂઝ... કાગડા કબૂતર બની ગયા !

કથા-વ્યથા ને પ્રથાઓ અનેક છે. પ્રથાઓમાં મને કાગવાસની પ્રથા ખૂબ ગમે છે, કારણ કે એ દિવસે મને કાગડાના બહાને સ્વાદિષ્ટ ભોજન આરોગવા મળે છે. કહે છે શ્રાદ્ધના દિવસે પિતૃઓ આભમાંથી ટેરેસ પર કૃપા વરસાવવા પોતાના ખર્ચે અને જોખમે કાગડા બનીને આવે છે.
આ અવસરે મારા એક મિત્રએ તો પિતૃકૃપા માટે હોટેલમાં સ્પેશિયલ કાગવાસ પાર્ટી રાખી છે, કારણ કે એમના પિતૃઓ ડાન્સ, ડિનર અને ડી. જે. પાર્ટીના શોખીન હતા. શ્રાદ્ધના દિવસે કાગડાનો વેશ પહેરી પિતૃઓ ડાયરેક્ટ હોટેલમાં જ આવી થયા તો પાટી કમ શ્રાદ્ધ 'ટુ ઇન વન' સાથે થઈ જાય.
જોકે, મેં દર વર્ષની જેમ ટેરેસ પર શ્રાદ્ધ મનાવવાનું નક્કી કર્યું છે. આ માટે મેં કાગડાઓની પ્રોફાઇલ પણ ચેક કરી છે. 'મન-કર્મ ને વચને કાગડા બધે સરખા' (કાળા)... આવા વિચારમાં પરોવાયો હતો ત્યાં જ પત્ની વર્ષાની નમ્ર કહી શકાય એવી ત્રાડ આવી : લે.. અહીંયા શું કરો છો? તમારો ઉપર જવાનો સમય થઈ ગયો છે. બગડેલો હીરો ચમકે એમ હું ચમકી ગયો. મેં પૂછ્યું : 'ઉપર એટલે આ વખતે પિતૃઓને શ્રાદ્ધનું ભોજન આપવા મારે સ્વર્ગલોક જવાનું છે ? કે ત્યાં સુધી જવામાં મને વાંધો નથી, પણ ત્યાંની ટિકિટો માત્ર વેઇટિંગ લિસ્ટમાં જ મળે છે. આર.એસ.સી. જેવી કોઈ સ્કીમ નથી અને ઈશ્વરની દુનિયામાં હજુ વી.આઈ.પી (વેરી ઈમ્પોર્ટન્ટ પિતૃ) જેવી કોઈ સિસ્ટમ શરૂ નથી થઈ'
મારો જવાબ સાંભળીને પત્નીની નમ્રતા ઘટી ને ત્રાડ વધી : ઉપર એટલે ટેરેસ પર .આજે દાદાજી કાગડા બનીને આવશે અને જમશે. (હતા ત્યારે તે ક્યાં એમને નિયમિત જમાવ્યા હતા?!).

હું ભાગ્યો...ક્યાંક દાદાજી ભૂખ્યા પેટે કોઈક બીજાની ડિશ ઓડિયા કરી લે તો દિલ વગરનું બિલ મારા નામ પર ફાટશે !
હું ટેરેસ પર પહોંચ્યો. ત્યાં બિલ્ડિંગવાસીઓ પણ પોતપોતાના પિતૃઓની રાહ જોઈ રહ્યા હતા. મારા દાદાજી તો જન્મજાત લેટ કમર હતા. દરેક વાતે મોડા. અરે, પોતાના લગ્નમાં પણ મારા દાદા લેટ પડેલા એમાં તો આખી દાદી બદલાઈ ગયેલી..!
હું વર્ષોથી કાગવાસ નાખવા જાઉં છું, પરંતુ કે.ટી. (કાગડા ટેસ્ટ)ની એકઝામમાં હું વારંવાર નાપાસ થયો છું. અસંખ્ય કાગડાઓમાં મારા દાદાજી કોણ હશે? એ જાણવું મારી બુદ્ધિની બહારની વાત છે. પિતૃઓને આધાર કાર્ડ કેમ નહીં અપાતા હોય?
અમે સહુ શ્રદ્ધાળુઓ કાગડા એરલાઇન્સમાં આવતા કાગડાઓનું પ્લેન લેન્ડ થવાની રાહ જોતા હતાં. ત્યાં જ પાડોશી ગોરધનભાઈએ મંગાવેલા પીઝા (અમેરિકનો એને પિઝા' ઉચ્ચારે છે) અને મિનરલ વોટર આવી ગયા.
મેં પૂછ્યું: 'પીઝા અને મિનરલ વોટર કેમ?' એમણે કહ્યું: 'અમારા દાદાજી એન.આર.આઈ હતા. આખી જિંદગી એમણે ફાસ્ટ ફૂડ અને બેકટેરિયા વગરનું પાણી જ

પીધું છે એટલે..' સાચી વાત છે. આજકાલ તો કોઈ વૃદ્ધ અંતિમ અવસ્થાએ હોય ત્યારે અમુક લોકો ગંગાજળને મિનરલ વોટર સાથે વૃદ્ધને પીવડાવે છે. પછી એ બેમાંથી શું શુદ્ધ હતું એ તો અંતિમ વિદાય લેનાર જ જાણે!
દાદાજીની રાહ જોવામાં મારી ભૂખ વધતી જતી હતી. મેં ત્રાંસી આંખે ડાબી તરફ જોયું પાડોશી ગોરધનભાઈ ખુદ પિતૃઓના પાસલમાં રહેલા પીઝા ચૂપકેથી કાગડાની માફક ઝાપટી રહ્યા હતા.
મેં ઘ્યાભાવે પૂછ્યું : ભૂખ્યા થયા છો ? તો એ કહે : 'ના..ના..એન.આર.આઇ પિતૃઓ ભોજન આરોગે એ તારું છે કે નહિ એ ટેસ્ટ કરવું પડે ને ! ક્યાંક ભળતું ખવાઈ જાય ને પિતૃઓ બીમાર પડી જાય તો?'
અફસોસ કે પિતૃઓ માટે પૃથ્વી પર કોઈ હેલ્થ ઇન્સ્યોરન્સ સ્કીમ નથી. આ તો પિતૃઓની આપણી પર ખાનદાની છે કે આકાશમાંથી હેલ્થ ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીને આવે છે. બાકી ધારો કે આપણે હેલ્થ ઇન્સ્યોરન્સ

નહીં આવે તો ટેરેસ પર પિતૃઓ એ જાતે જ ઠુંડું થયેલું બુકે લેવું પડશે..!
આમ પણ વિદેશમાં કબૂતર બની જતા આપણા કેટલાક સંબંધી લગભગ ફીજનું ઠુંડું જમી જમીને કાગડા જ બની જતા હોય છે. પછી તો કાગડો કોણ કબૂતર કોણ એ પણ નક્કી નથી થતું...
આવા વિચારમાં હતો ત્યાં જ અચાનક આકાશમાંથી કેટલાક પંખીઓનું ઈમરજન્સી લેન્ડિંગ થયું, પણ આ પંખીઓની અમને ઓળખ ન પડી..
અમે સહુ 'કાંકાંકાંકાં...'ના આવજો કરવા લાગ્યા તો સામેથી 'બુબુબુ'ના પોકાર થયાં ત્યારે સહુને ખબર પડી કે આ તો કાગડા નહિ કબૂતર છે !
ફરી મીટિંગ થઇ સેક્ટરીએ જાહેર કર્યું:

'શ્રાદ્ધમાં કાગડા એવેલેબલ ન હોયતો કબૂતર પણ ચાલે !' આ નિર્ણયથી સહુ થેલા થઈ ગયા, કારણ કે કાગડા કરતાં માણસ તરીકે કબૂતર સારા! અને આમથ આ કાળમાં કબૂતર અને કાગડા વચ્ચે પાતળી ભેદરેખા છે, જે ભેદ તો અનુભવી જ સમજી શકે.
મેં ઘરે જઇ મારી પત્નીને વાત કરી. પત્ની ઉવાચ્ય: જે કબૂતર લાગે છે એ કાગડા પણ હોય અને કાગડા કબૂતર પણ હોય ! જોકે, એ બધું જ આપણી શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસ પર છે. આપણી આંખો આ ભેદ સમજી શકે તો સમજાણી પાંખો ફૂટે.. મહત્વ આસ્થાનું છે.. 'આસ્થા હોય તો પિતૃઓની કૃપા આસપાસ જ છે.'

